

Ceacht Fiche a Dó

Lesson Twenty Two

An Geall – Cuid a Sé

The Promise – Part Six

Leathanach 1

Page 1

An Geall (le Liam Mac Uistín)

1.	Tar éis uair an chloig bhí seachtar fós roimhe sa scuaine.
2.	Chuaigh sé amach chun cainte leis an gcailín ag an deasc.
3.	‘Tá an-deifir orm,’ a dúirt sé léi.
4.	‘Ar mhiste leat iarraidh ar an dochtúir mise a ligean isteachanois?’
5.	Stán an cailín air le dímheas.
6.	‘Feiceann an dochtúir a chuid othar san ord a dtagann siad isteach.
7.	Níor tháinig do shealsa fós.’
8.	Tharraing Colm nóta €50 (caoga euro) amach as a vallait agus shín sé chuici é.
9.	Shín sí an t-airgead ar ais chuige.
10.	‘Más mian leat an dochtúir a fheiceáilní mórduit d’áit a ghlacadh sa seomra feithimh.’
11.	Sciob Colm an nóta uaithi, thug súil fhiata uirthi agus d’fhill ar an seomra feithimh.
12.	Shuigh sé síos go dubhach agus sháigh sé é féin in iris arís.
13.	Tar éis uair an chloig eile ghlaogh an cailín air agus chuaigh sé isteach i seomra an dochtúra.
14.	Bhí an Dochtúir Ó Laochdha ina shuí ag a dheasc ag scríobh nótaí i leabhar.
15.	Shuigh Colm i gcathaoir lena ais.
16.	‘Colm Ó Sé is ainm domsa.’
17.	‘Fan tamall!’ a dúirt an dochtúir go giorraisc.
18.	Bhí Colm chun a thuilleadh a rá ach mheas sé go mbeadh sé níos críonna fanacht ina thost.
19.	Tar éis tamaillín d’éirigh an dochtúir as an scríobhneoireacht agus chas sé chuig Colm.
20.	‘Bhuel, cad tá ag déanamh imní duit?’ a d’fhiabraigh sé.
21.	‘Nílim agam féin,’ a d’fhreagair Colm.
22.	Tá tinneas cinn orm agus níl mo ghoile thar mholadh beirte.’
23.	‘Bain díot do chóta agus oscail barr do léine.’
24.	Rinne an dochtúir scrúdú air.
25.	Ansin shuigh sé siar agus stán sé go géar ar Cholm.
26.	‘Cén aois tú?’
27.	‘Sé bliana is fishe.’
28.	‘Cén tstí bheatha atá agat?’
29.	‘Níl aon cheann agam.’

Ceacht Fiche a Dó

Lesson Twenty Two

An Geall – Cuid a Sé

The Promise – Part Six

Leathanach 2

Page 2

An Geall (le Liam Mac Uistín)		The Promise (by Liam Mac Uistín)		
1. Tar éis uair an chloig bhí seachtar fós roimhe sa scuaine.		After an hour there were seven people still before him in the line.		
Basic Number	Counting Cups	Counting Things	Counting People	English
aon	cupán amháin	ceann amháin	duine amháin	one
dó	dhá chupán	dhá cheann	beirt	two
trí	trí chupán	trí cinn	triúr	three
ceathair	ceithre chupán	ceithre cinn	ceathrar	four
cúig	cúig chupán	cúig cinn	cúigear	five
sé	sé chupán	sé cinn	seisear	six
seacht	seacht gcupán	seacht gcinn	seachtar	seven
ocht	ocht gcupán	ocht gcinn	ochtár	eight
naoi	naoi gcupán	naoi gcinn	naonúr	nine
deich	deich gcupán	deich gcinn	deichniúr	ten
aon déag	aon chupán déag	aon cheann déag	aon duine déag	eleven
dó dhéag	dhá chupán déag	dhá cheann déag	dháréag	twelve
trí déag	trí chupán déag	trí cinn déag	trí duine déag	thirteen
2. Chuaigh sé amach chun cainte leis an gcailín ag an deasc.		He went out to talk with the girl at the desk.		
a. Chuaigh sé amach chun cainte léi.		He went out to speak with her.		
b. Chuaigh sé amach chun labhartha léi.		He came out to talk with her.		
3. ‘Tá an-deifir orm,’ a dúirt sé léi.		‘I’m an a great hurry,’ he said to her.		
4. ‘Ar mhiste leat iarraidh ar an dochtíir mise a ligean isteachanois?’		‘Would you mind asking the doctor to let me in now?’		
a. Ar mhiste leat é seo a dhéanamh?		Would you mind doing this?		
b. Níor mhiste.		No [I wouldn’t mind].		
c. Iarr air teacht anseo.		Ask him to come here.		
d. Tá mé ag iarraidh dul amach.		I want to go out.		
5. Stán an cailín air le dímheas.		The girl stared at him with contempt.		
6. ‘Feiceann an dochtíir a chuid othar san ord a dtagann siad isteach.		‘The doctor sees his patients in the order that they come in.		
7. Níor tháinig do shealsa fós.’		Your turn didn’t come yet.’		
8. Tharraing Colm nóta €50 (caoga euro) amach as a vallait agus shín sé chuici é.		Colm pulled out a €50 note from his wallet and handed it to her.		
9. Shín sí an t-airgead ar ais chuige.		She handed the money back to him.		
10. ‘Más mian leat an dochtíir a fheiceáilní mórd uit d’áit a ghlacadh sa seomra feithimh.’		‘If you want to see the doctor, you have to take your place in the waiting room.’		
11. Sciob Colm an nóta uaithi, thug súil fhiatauirthi agus d’fhill ar an seomra feithimh.		Colm snatched the note from her, gave her a wild glance and returned to the waiting room.		
a. ag feitheamh / an seomra feithimh		waiting / the waiting room		
b. an teaghlaigh / an seomra teaghlaigh		the family / the family room		
c. an dochtíir / seomra an dochtíra		the doctor / the doctor’s room		
d. an múinteoir / seomra an mhúinteora		the teacher / the teacher’s room		
12. Shuigh sé síos go dubhach agus sháigh sé é féin in iris arís.		He sat down gloomily and buried himself in a magazine again.		

Ceacht Fiche a Dó

Lesson Twenty Two

An Geall – Cuid a Sé

The Promise – Part Six

Leathanach 3

Page 3

An Geall (le Liam Mac Uistín)		The Promise (by Liam Mac Uistín)
13.	Tar éis uair an chloig eile ghlaoigh an cailín air agus chuaigh sé isteach i seomra an dochtúra.	After another hour the girl called him and he went into the doctor's room.
14.	Bhí an Dochtúir Ó Laochdha ina shuí ag a dheasc ag scríobh nótaí i leabhar.	Doctor O'Laochdha was sitting at his desk writing notes in a book.
15.	Shuigh Colm i gceathair lena ais.	Colm sat in a chair next to him.
16.	'Colm Ó Sé is ainm domsa.'	'My name is Colm O'Shea.'
17.	'Fan tamall!' a dúirt an dochtúir go giorraisc.	'Wait a minute!' said the doctor to him briskly.
18.	Bhí Colm chun a thuilleadh a rá ach mheas sé go mbeadh sé níos críonna fanacht ina thost.	Colm was going to say more, but he thought that it would be more prudent to remain silent.
	a. Ar mhaith leat a thuilleadh?	Would you like some more?
	b. Ní ithim feoil a thuilleadh.	I don't eat meat any more.
	c. Bí i do thost!	Be quiet!
19.	Tar éis tamaillín d'éirigh an dochtúir as an scríbhneoireacht agus chas sé chuig Colm.	After a little while, the doctor stopped writing and turned towards Colm.
	a. D'éirigh sé ag a seacht a chlog.	He got up at seven o'clock.
	b. D'éirigh sé turseach.	He got tired.
	c. D'éirigh leis sa scrúdú.	He did well in the exam.
	d. D'éirigh sé as a phost.	He quit his job.
20.	'Bhuel, cad tá ag déanamh imní duit?' a d'fhiabraigh sé.	'Well, what's bothering you?' he asked.
21.	'Nílím agam féin,' a d'fhreagair Colm.	'I'm not myself,' answered Colm.
22.	Tá tinneas cinn orm agus níl mo ghoile thar mholadh beirte.'	I have a headache and my appetite's not too great.
	a. thar mholadh beirte	Great [past the praise of two people]
23.	'Bain díot do chóta agus oscail barr do léine.'	'Take off your coat and open the top of your shirt.'
24.	Rinne an dochtúir scrúdú air.	The doctor examined him.
25.	Ansin shuigh sé siar agus stán sé go géar ar Cholm.	Then he sat back and stared sharply at Colm.
26.	'Cén aois tú?'	'How old are you?'
27.	'Sé bliana is fiche.'	'Twenty six years old.'
	a. Tá sé aon bhliain d'aois.	He's one year old.
	b. Tá sé dhá bhliain d'aois.	He's two years old.
	c. Tá sé trí bliana d'aois.	He's three years old.
	d. Tá sé seacht mbliana d'aois.	He's seven years old.
	e. Tá sé trí bliana déag d'aois.	He's thirteen years old.
	f. Tá sé fiche bliana d'aois.	He's twenty years old.
	g. Tá sé ocht mbliana is fiche d'aois.	He's twenty eight years old.
	h. Tá sé seacht mbliana is caoga d'aois.	He's fifty seven years old.
	i. Tá sé ceithre bliana is dhá scór d'aois.	He's forty four years old.
28.	'Cén tstí bheatha atá agat?'	'What job do you have?'
29.	'Níl aon cheann agam.'	'I don't have one.'